

foto Jana Matěásková

Milí přátelé!

I my z kopců jsme napjatě sledovali povodně a drželi jsme lidem u vody palce. Chudáci, nemají pitnou vodu, říkal jsem si. A o dva dny překopli dělníci, hloubící v naší ulici jámu vodovod – a byli jsme taky chudáci.

Hrome, vždyť nemají ani internet, říkal jsem si. A v okamžiku téhle uzávěrky mi taky přestal jít internet. Taková ta hadička s dráty, vedoucí do počítače, se nějak polámala.

Nikdy nejste dost na kopci... 😊

≡ Zahájili jsme další část opravy střechy na hlavní budově muzea

Už v červenci se podařilo realizovat opravu střechy ze Skálovy ulice. Mimo jiné byl do mansardové části vložen vyhřívaný žlab a nové sněholamy. Tytéž práce musí být provedeny také na střeše ze strany atria. S ohledem na monstrózní konstrukci lešení, která zasahuje až do poloviny plochy atria, jsme k této etapě přistoupili až po prázdninách, mimo období s nejintenzivnější návštěvností. Lešení je zakotveno do fasády domu a konstrukce v atriu jej ještě staticky zajišťuje. Jde o první etapu revitalizace fasády domu čp. 71, která ještě letos bude pokračovat úpravami severního a jižního průčelí. Podaří-li se nám získat pro příští rok finanční prostředky, budou v celé budově, ve které se nachází stálé expozice, vyměněna okna a obnovou projde také fasáda domu. Inspirací této rekonstrukce budou fotografie z počátku 20. století. Budově tak bude navrácena náročná bosáž, rustika a na oknech v přízemí budou obnoveny šambrány.

Stavební práce zajišťuje firma SPIDERS z Vesce u Liberce a lešení postavila společnost Perfect lešení z Liberce. (MČRT)

≡ Turnovské kulturní tipy:

středa 25. září od 18.00, kino Sféra

Argentina a tři okolní země

Atypický sólo cestovatel Jiří Kafka nás svým osobitým způsobem zavede k největším vodopádům světa Foz Iguazu z brazilské i argentinské strany. V Argentině zavítáme do středu země a hlavního města Buenos Aires. Navštívíme chudinské, historické i moderní části a nebude chybět ani tango, jídlo a fotbal.

pátek 4. října od 19:00, kostel Narození Panny Marie

Čtvero ročních dob v Českém ráji – Josef Špaček a Barocco sempre giovane

Barokní hudba v posledních letech prožívá obrození a získává si stále větší posluchačskou oblibu. Mnoho zapomenutých děl se po staletích dočkává svého provedení. Vivaldiho cyklus houslových koncertů známý jako Čtvero ročních dob však toto obrození nepotřebuje. Skladba je v našem kulturním prostoru všudypřítomná, objevuje se ve filmech, zní v nákupních centrech i v reklamách. Přesto není zprofanovaná a je naopak stále vyhledávaná interprety i posluchači. Je to zkrátka tak dobré, že je škoda to odložit a neprovozovat. To je jednoduchý důvod, proč Vivaldi a proč Čtvero ročních dob. Vstupenky za 390 Kč jsou k zakoupení v síti Enigoo nebo na recepci Střelnice.

turnovsko

≡ Svijany DUX poosmé

Celý rok vzhlížejí milovníci svijanského piva netrpělivě ke konci září, kdy se v době kolem svátku patrona českého piva sv. Václava na čepu svijanských restaurací na krátkou dobu objeví jantarová třináctka DUX. S nástupem astronomického podzimu je tak pro ně již osm let spojena i jedna dobrá zpráva: kultovní svijanské pivo je opět zde.

K svátku patrona českého piva sv. Václava a Dnů českého piva jej letos ve Svijanech stejně jako loni uvařili opět rovnou čtyři dvěstěhektolitrové várky. „Jako každoročně jeho několikadenní sezónu symbolicky otevřeme naražením sudu na Zámku Svijany v den svátku sv. Václava 28. září, i když na čepu vybraných restaurací bude už o několik dní dříve. Fanoušci si jej potom budou moci užívat opět zhruba ve dvou stovkách restaurací po celé republice,“ oznámil svijanský sládek Petr Menšík.

Tak jako je 28. září den patrona českého piva svátkem pro všechny pivaře, je naražení sudů s DUXem již osm let svátkem pro všechny pravověrné fanoušky svijanského piva. Jantarový ležák s 5,5 procenta alkoholu je plný a hutný, ale přitom současně také jemný, a navíc je k mání jen jednou do roka. „Pro dosažení výrazné jantarové barvy a vyvážené hladké chuti jsme při sestavování jeho receptury sáhli po kombinaci vybraných humnových sladů. A jemnou chmelovou hořkost žateckého chmele odrůdy Sládek v něm doplňuje přídavek tradičně pěstovaného Osvaldova klonu Žateckého poloraného červeňáku z našich vlastních chmelnic,“ odhaluje svijanský sládek Petr Menšík tajemství přitažlivosti výjimečného piva, kterou potvrzuje i řada prestižních cen a chvála profesionálních degustátorů.

Ojedinelá příležitost: DUX a 460

Hosté Svatováclavských slavností, které se ve Svijanech již řadu let konají v rámci Dnů českého piva, ovšem letos mohou využít ještě vzácnější příležitost. Poprvé a naposledy se na nich na čepu současně objeví DUX a letošní limitovaná edice ležáku Svijany 460, který ve Svijanech uvařili u příležitosti letošních oslav 460. výročí založení pivovaru. V premiéře se „čtyřistašedesátka“

představila na červnových svijanských Zámeckých slavnostech a od té doby je průběžně na čepu jen v Pivovarské restauraci ve Svijanech, aby se do běžných svijanských restaurací dostala až v listopadu a prosinci.

„Už deset let je naší chloubou prémiový ležák 450, který vyrábíme ze skutečně vybraných surovin a věnujeme mu absolutně nejvyšší péči. U příležitosti dalšího kulatého výroční pivovaru jsme jej zvolili jako základ, který jsme povznesli na ještě vyšší úroveň tím, že jsme jej za studena dochmelili a opětovně zakvasili rozkvašenou mladinou, tzv. kroužky. Potom ‘čtyřistašedesátka’ zraje ještě v sudech tak, jak se to dělalo v dávné minulosti, kdy se pivo zavázelo před zimou na nepřístupné horské chaty. Druhé a třetí kvašení jí propůjčuje charakteristickou chuť a s obsahem alkoholu 4,6 %, jantarovou barvou a plnou chutí je zlatým hřebem letošních oslav 460. výročí založení jednoho z nejstarších českých pivovarů,“ říká Petr Menšík. „Narozdíl od DUXe jde ovšem skutečně jen o pivo na jeden rok. Kdo jej neochutná letos, neochutná je vůbec,“ dodává.

To, že se svijanský pivovar letos připomíná 460. výročí svého založení, na Svatováclavských slavnostech dále podtrhne křest knihy proběhne křest knihy „Příběh svijanského piva“ od fundovaného znalce místní pivařské historie Jaroslava Egerta. První, autorem signované výtisky knihy, která podrobně popisuje nejen historii jednoho z nejstarších českých pivovarů, ale výroby piva obecně, si budou moci hosté zakoupit přímo na místě.

Na Zámek Svijany opět zavítá sv. Václav

Dny českého piva letos Český svaz pivovarů a sladoven organizuje ve dnech 25. až 30. září. Jejich vrcholem přímo ve Svijanech bude 28. září osmý ročník oblíbených Svatováclavských slavností na Zámku Svijany. Svatého Václava budou na jeho svátek uvnitř zámku, na jeho nádvoří i v zahradě vyhlížet početní hosté. Jeho příjezd doprovodí tradiční řemeslný jarmark a šermířská a hudební vystoupení.

Pivaře na svijanských Svatováclavských slavnostech potěší slavnostní naražení sudu, čepování s mistrem výčepním, degustace a pivní soutěže. Důkladně se také budou moci seznámit se všemi tajnostmi výroby svijanského piva a za zvýhodněnou cenu si prohlédnout celý pivovar. Na největší nadšence čeká i speciální prohlídka se sládkem Pivovaru Svijany Petrem Menšíkem, s nímž budou moci navštívit i místa, která nejsou při běžných exkurzích pivovaru přístupná.

(České nápoje)

MALÁ SKÁLA – Obec otevírá 1. října novou, moderně vybavenou ordinaci praktického lékaře pro dospělé v prostorách nad mateřskou školkou (naproti zubní ordinaci).

Ordinace je vybavena 12ti svodovým EKG, přístrojem na měření CRP, INR a FOB. Budou prováděna běžná klinická vyšetření, preventivní prohlídky, předoperační vyšetření, pracovní lékařské prohlídky a očkování proti infekčním nemocem.

Smlouvy má MUDr. Daňková uzavřeny se všemi zdravotními pojišťovnami. Do ordinace je bezbariérový přístup (výťah).

V případě zájmu o registraci napište na e-mail: ordinace.malaskala@seznam.cz.

Ve své zprávě uveďte jméno, příjmení a kontaktní údaje. Následně budete postupně zváni na vstupní prohlídku. Zdravotní dokumentaci od předchozího zdravotnického zařízení si vyžádá lékařka. (OÚ Malá Skála)

rovensko p/t

Tradiční Svatováclavská pouť v Rovensku pod Troskami 24. 9. 2024 – 29. 9. 2024

Program Svatováclavské pouti

Náměstí prof. Drahoňovského

- od 24. 9. – 29. 9. 2024 Pouťové atrakce na náměstí
- 27. – 29. 9. 2024 prodejní stánky na rovenském náměstí

Kostel sv. Václava Na Týně

- sobota 28.9.2024 od 10.00 hod. poutní mše - slavnost sv. Václava
- sobota 28.9.2024 od 17.00 hod. Svatováclavský koncert
- neděle 29.9.2024 od 10.00 hod. poutní mše

Hasičárna Rovensko p. Tr. – Žižkova ul. č.p. 182

- 28. – 29. 9. 2024 Den otevřených dveří od 10.00 hod.

Srdečně zve Sbor dobrovolných hasičů Rovensko pod Troskami, **připraveno občerstvení – kýta, klobásy, grilované maso, párky v rohlíku, nealko, točené pivo, pro děti soutěže, pro předškolní děti skákací hrad. Více na www.sdh-rovensko.cz**

Fotbalové hřiště

sobota 28. 9. 2024

- Pouťová zábava od 20.00 hod., hraje Rouden Band

/// V srdci Českého ráje, konkrétně u obrácených zvonů v Rovensku pod Troskami, je krásné místo, které zvelebujeme a kde tvoříme prostor pro minipivovar donkichot.

Zatím vaříme své pivo jako létající pivovar - TEJNSKÝ EJL a ležatej Maor. Máme přes léto otevřenou CRAFTOVNU, kde můžete ochutnávat pestrost kvalitních řemeslných piv.

Pomalou opravujeme hospodu na Týně, tak zatím fungujeme jen venku, ale vnitřní prostory už začínají být příjemné a už tu proběhla i krásná svatba. Příští sobotu - 28. 9. 2024 oslaví Dvorek na Týně konec druhé sezóny, zhodnotíme a uzavřeme léto 2024.

Budeme moc rádi, když přijdete pobejt. Bude muzika a hodně řemeslných piv. Sklep je ještě dost plný zajímavých chutí.

Děkujeme za dosavadní přízeň.

Srdečně a s pokorou

tým Dvorku na Týně a pivovaru donkichot

ZAMILOVANÝ VELVYSLANEC

Spolek divadelních ochotníků
Rovensko pod Troskami
srdečně zve

na skvělou komedii

Divadelního spolku TÝL
Bakov nad Jizerou

4. 10. 2024 od 19.30 hod

v budově radnice na náměstí
v Rovensku pod Troskami

vstupné 150,- Kč

Vstupenky bez místenky lze zakoupit v předprodeji v cukrárně na náměstí
"Rovenka Tea and Coffee" nebo přímo před představením.

lomnice n/p

☞ Výluka traťové koleje v úseku Stará Paka - Lomnice nad Popelkou
Dovolují si vás informovat o opatření po dobu výluky traťové koleje v úseku
Stará Paka - Lomnice nad Popelkou ve dnech **1. 10. – 2. 11. 2024.**

Všechny vlaky budou po dobu výluky nahrazeny náhradní autobusovou
dopravou dle pravidelného jízdního řádu. Odjezdy a příjezdy náhradní
autobusové dopravy jsou organizovány dle pravidelného jízdního řádu.

Upozorňujeme, že v období **1. – 24. 10. 2024** se koná současně výluka na trati
040 ze Staré Paky do Martinic v Krkonoší (Trutnova hl.n.).

Výluka může mít vliv na návazné přípoje a přípoje v systému IDS. Trasa NAD
je plánována včetně aktuálních uzavírek.

/ Tomáš Fiala, technolog NAD, České dráhy

☞ **pondělí 30. 9.** v 17.30 v kině

Pavel Chlum a Petr Kvarda vyrazili společně na nádherný ostrov Borneo, kde
navštívili úchvatný sultanát Brunej a také malajské státy Sarawak a Sabah.
Přijďte si poslechnout zážitky z jejich cesty. A co vás čeká? Prvních pár dní
strávíme v okolí hlavního města Bruneje – Bandar Seri Begawanu, kde
poplujeme lodí po řece plné krokodýlů, uvidíme úžasné opice Kahau Nosaté
a následně se projdeme po největší plovoucí vesnici na světě.

Pak zamíříme do Kota Kinabalu – hlavního města státu Sabah. Tam zažijeme nezaměnitelné orgie, když na vyhlášeném nočním trhu ochutnáme místní speciality. Po přesunu přes horské vesnice dorazíme po několika hodinách cesty do záchrané stanice orangutanů a malajských medvědů – Sepilok. Přes Sandakan dorazíme pak na pravou bornejskou džungli na řeku Kinabatangan. Zde uvidíme zoborožce, varany, krokodýly, orangutany, ale také pigmejské slony žijící na březích řeky. V závěrečné části přednášky budeme plout a šnorchlovat po okolí ostrovů Semporny v Celebském moři.

semily

✚ Rádi bychom vás pozvali do našeho muzea na podvečer **27. září 2024**, kdy proběhne několik kulturních akcí. Nejprve zdejší Spolek rodáků a přátel Semil odhalí pamětní desku hudebnímu skladateli Jiřímu Bažantovi (1924 - 2011), který se v Semilech narodil. Odhalení se uskuteční ve Špidlenově ulici **v 16:30**. Poté následuje slavnostní otevření dvou výstav v semilském muzeu *Perníková benzinka a jiné obrazy* malíře a restaurátora Michala Tomka (**v 17 hodin**) a *2 x 100 = Jiří Šlitr + Jiří Bažant* (**v 17:30**). Večer pak zakončíme koncertem věnovaným těmto dvěma osobnostem, při kterém vystoupí Přemysl Rut. Začátek **v 18:30**. (MPGS)

✚ Oblíbená burza knih ve vestibulu Jitřenky bude 4. října mezi 8. a 17. hodinou.

✚ Už jste se někdy oblékali do šatů středověkých dam nebo do rytířského brnění? Láká vás návrat do středověku? V muzeu si od 4. října můžete potěžit meče, vyhrát rytířský turnaj, obléci si středověký oděv, ale i vyzkoušet řemeslné dovednosti, práci písaře a mnohé další historické aktivity. Zkusit si můžete také různé středověké hry od roztáčení káči, chození na chůdách či hru v kostky. Přijďte se podívat na interaktivní výstavu s dobově precizně vyhotovenými replikami, ale i zcela novými hravými aktivitami, a prožijte si historii na vlastní kůži.

4. 10. 2024 9:00 – 5. 1. 2025 16:00 v semilském muzeu

≡ Semilské kulturní tipy:

MICHAL TOMEK – PERNÍKOVÁ BENZINKA A JINÉ OBRAZY

Máte rádi grotesku, ironii a pohádky, které ne vždy musejí končit dobře? Pak vám tvorba Michala Tomka bude blízká. Původní profesí restaurátor fresek a obrazů se posledních více než deset let věnuje autorské tvorbě, při které vytváří jak kompozičně, tak barevně jedinečné a hravé obrazy.

Vernisáž v pátek 27. září v 17:00

Muzeum a Pojizerská galerie Semily, úterý až neděle 9 - 12 a 13 - 16 hod.

SLAM POETRY - ANATOL SVAHILEC SÓLO

27. září od 17 hodin v Golfu

Slam poetry je performativní žánr autorské poezie, při kterém básníci předvádějí mluvenou poezii před publikem. Anatol je Mistr ČR ve slam poetry, performer, režisér a neúnavný wikipedista. Jeho vystoupení otevře letošní sezónu semilské klubové scény a zároveň se připojí k programu Dne architektury. Od 17 hodin proběhne také komentovaná prohlídka unikátních prostor kulturního domu a po vystoupení bude následovat promítání nového celovečerního dokumentu Architektura ČSSR 58-89.

Komentovaná prohlídka KC Golf / zdarma, od 19 hod. /Slam poetry - Anatol Svahilec / základní vstupné 190 Kč, snížená (studenti, senioři) 150 Kč, děti do 15 let zdarma, od 20:30 hod. / Architektura ČSSR 58–89 (celovečerní dokument), vstupné 100 Kč.

Zvýhodněná vstupenka na celý program: Slam poetry + dokument 200 Kč.

4. října

JIZERKA – JIZERAN

Semilské hudební rodiny - Rok české hudby

Koncert dvou největších „hudebních rodin“ v Semilech. Pěvecký sbor Jizerka byl založen ve školním roce 1964/65 při základní škole v Semilech - Podmoklicích. Sbor dlouhá léta vedli společně Alena a Václav Brádlůvi. Společnými silami vybudovali z původně školního souboru velkou „jizerkovskou rodinu“ o několika odděleních, která si dokázala získat uznání v Čechách i zahraničí. Pěvecký spolek Jizeran Semily, historie člena Unie českých pěveckých sborů (UČPS) sahá do r. 1860, jeho praporu do r. 1848. V r. 1969 se rozpadl, po obnovení (1989) absolvoval na 530 koncertů v 90 lokalitách šesti zemí. Spolupracuje se sbory, orchestry i sólisty. Interpretuje hudební materiál od písní až po mše a kantáty. Sbor řídí Jiří Kurfiřt, předsedou spolku a UČPS je Jaroslav Vávra.

≡ O skladateli Jiřím Bažantovi (27. 9. 1924 – 25. 11. 2011) / I.

Semilské a chuchelské stopy Jiřího Bažanta

Hudební skladatel Jiří Bažant se narodil v Semilech, dětství prožil v Chuchelně. Základní školu navštěvoval na Komenského náměstí, gymnázium v Turnově a v Praze, většinu svého života ale prožil v Praze. Napsal hudbu k mnoha úspěšným populárním písním na slova řady českých textařů. Asi nejvíce ho však

proslavil legendární muzikál Starci na chmelu (1964, scénář Vratislav Blažek, režie Ladislav Rychman). Na hudbě k němu se s ním podíleli Jiří Malásek a Vlastimil Hála. Méně se ví o jeho rozsáhlé práci pro film i televizi. Dnes nás však budou zajímat jeho semilské a chuchelské stopy. Na ty jsme se zeptali známého sportovního redaktora a novináře dr. Jakuba Bažanta, spoluautora scénáře k filmu Zlatý podraz (2018, režie Radim Špaček), který je jeho synovcem.

■ Všude se dočteme, že se pan Jiří Bažant narodil v Semilech. Ro-diče bydleli přímo v domě, kde měl jeho otec obchod s látkami, tedy v dnešním obchodě Diana?

Ve zmiňovaném domě bydleli Bažantovi prokazatelně podle živnostenského listu mého dědy Ladislava Bažanta na „Obchod zbožím střižním a galanterním“ až koncem dvacátých let minulého století. Jiří Bažant se s pomocí porodní asistentky Anny Hyškové narodil ve Špidlenově ulici čp. 394, tedy ve stejném domě, kde je pamětní deska jednomu z nejvýznamnějších politiků a bývalému starostovi Semil Antonínu Špidlenovi a kde tehdy žila rodina jeho maminky a mé babičky Boženy Bažantové - Bémové. Možná, že by se na stejném domě mohla objevit i zmínka o jednom z nejvýznamnějších skladatelů populární hudby 20. století u nás, muzikálu Starců na chmelu a dalších dvaceti českých filmů.

■ Odkud pocházela Jiřího maminka?

Jiřího maminka, moje babička Božena, rozená Bémová, pocházela ze semilské rodiny, která žila Sokolem a všichni v ní měli silné vlastenecké cítění. Za šíření protirakouského letáku se babiččin otec Jan Bém a její bratr dostali až do vězení.

Jan Bém mladší, strýc Jiřího Bažanta, se při výkonu trestu v terezínské pevnosti musel starat o pachatele atentátu na Ferdinanda d'Este, bosenského Srba Gavrila Principa, od kterého se nakazil kostní tuberkulózou. Babička počítala s tím, že bude ženou v domácnosti nejen kvůli mateřství. Ale nakonec se jí hodilo, že si v roce 1921 udělala obchodní kurz a uměla podvojně účetnictví i základy obchodního práva. Svému muži tak mohla alespoň v něčem vypomáhat.

■ Rodina Jiřího Bažanta žila také ve vile u nádraží v Podmoklicích, tedy v „jiné obci“, kterou od Semil dělila Jizera a spojoval je most. Která to byla?

Přímo u podmoklického nádraží stojí téměř nezměněná vila č.p. 266 dodnes. Poznáte ji podle neobvyklé věžičky. Babička mi ji několikrát s velkou lítostí ukazovala, měla to tam moc ráda. Určitě i proto, že se jí v této vile narodila v roce 1927 dcera Hana, moje mamka.

Domnívám se, že teprve pak se rodina přestěhovala do domu s obchodem kousek od mostu přes Jizeru. V roce 1937 pak Bažantovi s tehdy třináctiletým Jiřím a desetiletou Hanou odjíždějí natrvalo do Prahy na náměstí Jiřího z Poděbrad a Jiří tak mohl nastartovat svou úžasnou hudební kariéru.

Vila č.p. 266 – dům, ve kterém rodina Jiřího Bažanta žila, stojí v Semilech dodnes.

■ **O jeho dětství toho mnoho nevíme. Znáte z vyprávění nějaké jeho klukoviny? Měl osobité záliby?**

Z rozhovoru s Vladimírem Kubíkem z roku 2005 víme, že si toho hodně pamatoval.

Můj strýc na klukoviny moc nebyl, možná to bylo brýlemi, které začal nosit asi někdy mezi osmi a deseti lety. Přestože oba dva jeho rodiče byli skalní sokolové, on ke sportu prakticky žádný vztah neměl. Ani si nemyslím, že by jako dítě lítal po Semilech a třeba lezl pro třešně. Jistý jsem si jediné tím, že měl své pánské kolo, které jsem v dětství po něm „zdedil“. Bylo hodně těžké a jezdit na něm nebylo úplně jednoduché. Jiřího naprosto celoživotní zálibou a láskou se stala hudba, a to zejména swing. A pak taky filmy.

■ **O hudbu se zajímal už jako student turnovského gymnázia, kam jezdil vlakem do primy a sekundy, anebo až na vinohradském gymnáziu v Praze, kam se roku 1937 přestěhovali?**

Zejména v Praze, i když na klavír se začal učit už v Podmoklicích. Už na gymnáziu na Lobkovicově náměstí na pražských Vinohradech ještě před totálním nasazením za německé okupace začal hrát s amatérským tanečním orchestrem Metropolitan se zpěvačkou Stáňou Bušarovou. Hráli na společenských večerech a různých setkáních.

Jiří Bažant s rodiči a sestrou Hanou, rok 1931.

■ **Válku prožil jako zralý středoškolák a zavzpomínal i na dobu okupace v Chuchelně v rozhovoru s Vladimírem Kubíkem. Podělil se s vámi o osobní zkušenosti z té doby?**

Strýček Jiří podle svých slov nejkrásnější léta prožíval v Praze, ale s přibývajícím věkem se do Semil vracel častěji a rád. Dokud hrál s různými orchestry a skládal, moc volného času neměl. Když to bylo jen trochu možné, v důchodu nevynechal ani jedno setkání Spolku rodáků a přátel. Historku, jak v Chuchelně už 3. května 1945 místní pokáceli stromy a telegrafní sloupy, zneprístupnili obec a vyhlásili samostatnost, jsem slyšel od něj i od babičky. Strýčkovi bylo tehdy jedenadvacet let, už měl svoji první desku s nahranou písní Utržený knoflík. Na to, že Chuchelna byla v odporu proti okupantům u nás jedna z prvních, ale byli se svou maminkou hrdí stejně jako na tu Jiřího premiérovou hudební nahrávku.

Děkujeme za rozhovor.

/ Ondřej Šír, Jaroslav Vávra, *Semilské noviny*; použité fotografie pocházejí z archivu Jakuba Bažanta

Svatba s Liběnou Husovou, rok 1958

RYBNICE, HÁJE n/J -

SDH Rybnice Vás srdečně zve na

2024

Svato václavskou pout'

**Sobota
21. 9.**
od 18:00
posezení v hasičně

**Neděle
22. 9.**
od 14:00
atrakce U Václava
reprodukovaná hudba

Občerstvení po oba dny zajištěno „Přijďte pobejt“

železnobrodsko

Dvěma snímky se ještě vrátíme k minulému víkendů, kdy v Brodě proběhlo Skleněné městečko.

KRÁSNÁ, PĚNČÍN –

Kittelův dům do konce roku

září 21. 9. Aromaterapie – praktická dílna – Eva Benešová – dílna

říjen 2. 10. Homeopatie – Saša Pávková – přednáška

12.–13. 10. Sklářský vikend – akce

19. 10. Bylinná vykuřovadla – Lída Růžička – dílna (Byliny od jara do zimy)

listopad 9. 11. Kořeny v hlubinách – Iva Válková – dílna (Byliny od jara do zimy)

13. 11. Energetické léčení – Saša Pávková – přednáška

30. 11. Pozlácování pohlednic – téma adventu a vánoc – Jana Válková – dílna

30. 11. Adventní věnce a perníčky – kavárna – dílna

prosinec 1. 12. Adventní okénka – akce, výstava

7. 12. Advent na Krásné – akce

KRÁSNÁ, PĚNČÍN – Putovat po snových krajinách Rosette Kadlecové můžete díky nové výstavě obrazů, která byla zahájena koncem srpna v Kittelově domě,

v přízemí v kavárně a potrvá do 29. října. „Výtvarné tvorbě se věnuji od dětství, kdy mě inspirovala tvůrčí činnost mých rodičů,“ uvádí autorka a dodává: „V současné době se zabývám kresbou a malbou. V umění mě nejvíce baví abstrakce a jistá míra improvizace, ponořit se do momentu a nechat se vést vlnou tvůrčí inspirace.“
(Zpravodaj obce Pěňčín)

jičínsko

JIČÍN – Zastupitelstvo města Jičína schválilo financování výstavby Odpočinková zóna Cidlina. Stalo se tak zhruba po měsíci od schválení dotace ve výši 56,2 milionu korun, kterou na projekt poskytne Integrovaný regionální operační program.

Finanční rámec schválený zastupitelstvem je ve výši 150 milionů korun, rozdělený do let 2024 - 2028, avšak vlastní cena vyplyne až z vyhodnocení veřejné zakázky a spíše se očekává nižší číslo.

Při Cidlině, podél Nového Města, vznikne největší park v Jičíně s volnočasovými prvky, včetně cyklostezky, hřiště, míst k posezení, brodů, skateparku, pumptracku a sáňkovacího kopce (který pochopitelně nemusí být využit pouze pro sáňkování).

Plánuje se také početná výsadba stromů.

(Jičín – moje město)

DESNÁ – Osobností, která se bezesporu zapsala do historie Desné, je její dlouholetý kronikář, pan Ladislav Žák (1923 – 2018).

Narodil se 27. června 1923 v Držkově. Vystudoval Sklářsko-obchodní školu (odbornost rytí skla) v Železném Brodě. Po jejím absolvování pracoval jako rytec skla, v červnu roku 1945 nastoupil do sklárny v Dolním Polubném. V dubnu roku 1958 byl jmenován do funkce technického náměstka ředitele. Vystudoval dálkově VŠE Fakultu národního hospodářství v Praze, získal inženýrský diplom.

Proč právě inženýr Žák vedl dlouho kroniku Desné (1971 – 1997), to asi nejlépe vystihnou jeho vlastní slova, jeho vyznání (*vyšlo v časopise Jizerské a Lužické hory 6/99*): „Ten, kdo poznal Jizerské hory, jejich krásná údolíčka se zákruty bystře spěchajících horských potůčků i důstojně, leč také rychle protékající říčku Jizeru, vždy se rád do Jizerek, jak je důvěrně oslovuje, vrací. Mně učarovala nejen краса tohoto kraje, ale též jeho historie, kterou vytvářeli osadníci nesčetných samot, vesniček a městeček i honosných měst. Celý produktivní věk jsem prožil uprostřed hluboce obdivované sklářské a bižuterní výroby. Jejich rozvoj jsem pokládal za svoje životní poslání. Zajímala mě historie a celkový rozsah výroby jabloneckého

zboží. Jeho krásu a historii ve všech souvislostech jsem však poznal až v důchodovém věku, kdy jsem se věnoval studiu Riedelova podnikového archívu.“

Při svém zájmu o náš kraj nemohl pominout také tragickou událost z roku 1916, kdy se protrhla přehrada vybudovaná na Bílé Desné. K 80. výročí katastrofy napsal brožuru, kde se podrobně zabývá důvody pro stavbu přehrady, jejími technickými parametry, popisem katastrofy a jejích následků, šetřením příčin i návrhy na dostavbu. Nechybí ani líčení očitých svědků, které se dodnes čte velice těžko. Útlá knížka o 63 stranách obsahuje všechny nejdůležitější informace týkající se této události, kterou si každoročně připomínáme pietním aktem u památného balvanu a malou bohoslužbou u hromadného hrobu obětí. (Desenské noviny)

DESNÁ –

Riedelova vila
čtvrtek 26. září od 18 hodin

Koncert

Lubomír Dočkal

ZLATÝ VĚK KLASICKÉ KYTARY

hudba kytarových klasiků

liberecký kraj

≡ **Liberec přijde zhruba na tři čtvrtě roku o městskou galerii, čeká ji stěhování.**

Město přemístí Malou výstavní síň z pronajatých soukromých prostor naproti historické radnici do bývalé slévárny Linser v dolním centru. Ta patří městu, které ji přestavuje za více než 40 milionů korun na kulturně kreativní centrum. O vypovězení nájemní smlouvy z budovy na náměstí Dr. E. Beneše rozhodli radní města minulý úterý. Náměstek primátora Ivan Langr (Starostové pro Liberecký kraj) dodal, že už při otevření galerie v roce 2018 avizoval, že v pronajatých prostorách naproti radnici bude jen dočasně.

„Proti předpokladům nakonec síňku nepřestěhujeme do Liebiegova paláce, ale do Kulturně kreativního centra Linserka, které otevřeme napřesrok na podzim. Výstavy v současných prostorách budou do konce roku 2024,“ řekl Langr. Původní Malá výstavní síň (MVS) se nacházela v budově na rohu Jablonecké a Husovy ulici, kde byla založena v roce 1975 při Okresním kulturním středisku. V roce 2008 se přestěhovala do suterénních prostor historické radnice, kde pod názvem Galerie U Rytíře fungovala do roku 2013. Znovu, pod původním názvem, město její činnost obnovilo v létě 2018. Radnice MVS znovuotevřela s cílem prezentovat hlavně lokální umělce, využívali ji ale také organizátoři velkých akcí po městě včetně mezinárodního festivalu

animovaných filmů Anifilm, mezinárodního loutkového festivalu Mateřinka nebo festivalu skla Crystal Valley Week. Byly tam i výstavy děl sochaře Olbrama Zoubka, fotografa Jana Saudka či výstava věnovaná gymnastce Věře Čáslavské k jejím nedožitým 80. narozeninám. Aktuálně je v Malé výstavní síni výstava fotografií multimediální umělkyně Adély Matasové.
(Náš REGION)

mnichovohradištsko

≡ Opravený kostel sv. Františka Serafínského v Kněžmostu čeká slavnostní otevření

Farnost, Spolek přátel kultury a obec Kněžmost srdečně zvou všechny příznivce historie a kultury na slavnostní otevření kostela sv. Františka Serafínského, které se uskuteční v sobotu 5. října.

Program této výjimečné události začne v 10 hodin slavnostní mší, při níž dojde k požehnání kostela, nových zvonů a varhan. Posvěcení provede litoměřický biskup Mons. Stanislav Příbyl.

Následovat koncert trubky a varhan, který začne v 16 hodin.

≡ **Josef Váchal** **(* 23. září 1884)**

V měsíci září věnujeme vzpomínku českému malíři, ilustrátorovi, grafikovi, také řezbáři, sochaři a v neposlední řadě i spisovateli a básníku Josefu Váchalovi.

Narodil se před 140 lety v Milavčích u Domažlic. Dětství strávil u babičky a dědečka v Písku. Ve čtrnácti letech se přestěhoval do Prahy, kde se v roce 1902 vyučil knihvazačem. Na doporučení svého strýce, slavného malíře Mikoláše Alše, absolvoval několik kurzů malby u krajináře Aloise Kalvody a poté i na soukromé malířské škole Rudolfa Béma. Jinak byl ve všech oborech samouk.

První ateliér si s přáteli najal v roce 1906 a snažil se žít jako umělec. V roce 1910 spoluzaložil skupinu Sursum a později se podílel i na vzniku revue Veraikon.

Na počátku 20. století byl v úzkém kontaktu s představiteli katolické moderny, následně se však začal inspirovat okultismem. Během první světové války byl mobilizován a jeho aktivní účast na bojištích první světové války silně zasáhla i do jeho tvorby.

V roce 1913 se oženil, manželka ale zemřela už v roce 1922. Po její smrti se jeho družkou stala výtvarnice Anna Macková, se kterou se stýkal již od roku 1920 a žil s ní od manželčiny smrti do konce života. Od roku 1934 stále častěji pobýval na jejím statku ve Studeňanech a v roce 1939 se tam natrvalo odstěhoval. Po nástupu komunistického režimu se postupně dostával dokulturní i společenské izolace a jeho dílo se na veřejnosti téměř neobjevovalo. V 60. letech 20. století začal narůstat zájem o jeho práci, byly mu pořádány výstavy a obdržel titul zasloužilý umělec.

Zemřel dne 10. května 1969, pouhých šest dní po smrti Anny Mackové. Byl pochován na hřbitově v Radimi.

Jeho tvorba byla ovlivněna expresionismem a prvky symbolismu, naturalismu a secese, pokoušel se však o vlastní stylově nevyhraněné umělecké vyjádření. Jeho dílo bylo velmi rozsáhlé. Vynikl zejména jako dřevorytec, grafik a tvůrce krásných knih. Umíšťoval do těchto knih četné ilustrace dřevorytem, knihy sám sázel, vázal a tiskl, a to jen ve velmi omezeném nákladu několika kusů.

Takto vzniklé knihy Krvavý román, Šumava umírající a romantická a Receptář barevného dřevotisku se zařadily mezi nejvýznamnější díla české grafiky 20. století.

Význam jeho díla mohl být pro veřejnost znovuobjeven a doceněn až po roce 1989. Většinu z jeho knih, vydaných v této době, najdete i ve fondu Knihovny Václava Čtvrťka v Jičíně. V Litomyšli bylo v roce 1993 otevřeno muzeum nazvané jeho jménem. Ve Studeňanech vznikl v roce 2022 spolek Anna Macková, Josef Váchal a fotografové, který si vzal za úkol schraňovat a opatrovat dílo těchto umělců, a organizovat akce, které budou je a jejich dílo propagovat.

Svojí činností navázal na dnes již neexistující Váchalův spolek studeňanský, který zanikl v roce 2019. Spolek spolupracuje s Muzeem Josefa Váchala v Litomyšli.

Ve Studeňanech byla zřízena i stálá expozice obou umělců. K vidění jsou jejich obrazy, dřevoryty, knihy, ale také fotografie z jejich života. Dále jsou zde knihy obou umělců, novinové články a fotografie, pozvánky na jejich výstavy a katalogy z výstav, staré fotografie obce Studeňan a výpisy z kroniky obce. Ve stálé expozici jsou k zhlédnutí i originální štočky k barevnému dřevorytu Josefa Váchala. Spolek také organizuje vzpomínkové akce a přednášky o životě a díle obou umělců.

/ Iva Rodrová, *Jičínský zpravodaj*

pozdní sběr

≡ Restituční kauza Walderode se vrací na začátek, Ústavní soud vyhověl stížnosti vdovy. Ve sporu jde i o zámek Hrubý Rohozec

Restituční kauza rodu Walderode se po zásahu Ústavního soudu (ÚS) vrací na začátek, tedy k Okresnímu soudu v Semilech. Šance na vrácení majetku se podle advokátů, kteří na případu pracují, významně zvýšila. ÚS dnes, tj. Ve čtvrtek vyhověl stížnosti Johanny Kammerlanderové, vdovy po Karlovi des Fours Walderode, důvodem je porušení práva na soudní ochranu.

Ve sporu jde o zámek Hrubý Rohozec v Turnově na Semilsku, lesy a pozemky. Kammerlanderovou dnešní nálezný šokoval v pozitivním slova smyslu.

Rod usiluje o vrácení majetku od začátku 90. let. Justice musí podle dnešního nálezu vycházet z rozhodnutí z roku 1947, kterým ministerstvo vnitra zachovalo Walderodemu československé občanství. „ÚS řekl, že restituce je oprávněná a že jeho právní názor je závazný, soudy ho musí respektovat,“ uvedl advokát Kammerlanderové Roman Heyduk.

Na žalované straně stojí více subjektů. Jsou mezi nimi Národní památkový ústav, Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových nebo státní podnik Lesy České republiky. Starosta Turnova Tomáš Hocke novinářům řekl, že postoj ÚS je nutné respektovat. Očekává další spory kvůli ztotožnění pozemků i objektů, kterých se případná restituce bude týkat.

„Jestliže ÚS řekl, že panu Walderode občanství zůstalo, v tom případě jsou nároky odůvodnitelné. Teď už se to bude zřejmě zaměřovat spíš na to, který majetek by se měl vydat,“ řekl právní zástupce Národního památkového ústavu Josef Macek.

„Chci hledat řešení, aby všichni byli spokojeni,“ odpověděla Kammerlanderová na otázku, co bude se zámkem a dalším majetkem v případě vydání. Zámek je podle ní krásně opravený, přetrvávají problémy se statikou. „Stát udělal hodně pro to, aby majetek zachoval,“ uvedla Kammerlanderová.

Jen zámecké expozice jí připadají poněkud nudné.

Walderode přišel o panství v části Semilska, Jablonecka a Liberecka po druhé světové válce jako Němec na základě Benešových dekretů. V roce 1947 mu úřady československé státní občanství vrátily, po komunistickém převratu v únoru 1948 emigroval a občanství se vzdal. Znovu se stal československým občanem v roce 1992. Zemřel v roce 2000.

Justice v kauze dospěla k závěru, že osvědčení o zachování československého státního občanství, vydané v roce 1947 ministerstvem vnitra, nesplňuje formální a obsahové požadavky. Je tedy nicotným aktem, který nemá žádné právní účinky. Walderode tak nesplnil podmínku zachování občanství, podstatnou při uplatňování restitučního nároku.

ÚS však zdůraznil, že o nicotný akt nešlo. „V restitučním řízení toto rozhodnutí o vrácení občanství již nelze přezkoumávat a je třeba z něj vycházet,“ řekl soudce zpravodaj Josef Baxa. ÚS připomněl, že Kammerlanderová se v minulosti v jiné linii domohla navrácení části majetku, rozhodnutí tehdy potvrdil i Nejvyšší soud, který v nyní projednávané kauze změnil postoj.

„Svým dnešním nálezem ÚS rozhodl, že překážkou restituce nemohou být eventuální formální vady nebo nedostatky rozhodnutí poválečných československých úřadů,“ okomentoval nález advokát Tomáš Nahodil, který se taktéž věnuje restitučním kauzám.

Rozhodnutí soudu znamená další odklad investic do zámku Hrubý Rohozec
Zklamaný je dnešním rozhodnutím Ústavního soudu (ÚS) v kauze rodu Walderode regionální ředitel Národního památkového ústavu pro severovýchodní Čechy Miloš Kadlec. Prakticky to podle něj znamená, že nadále nebudou moci dělat žádné větší opravy na zámku Hrubý Rohozec. Restituční kauza rodu Walderode se po zásahu ÚS vrací na začátek, tedy k Okresnímu soudu v Semilech.

„Blokuje to větší investice do toho objektu. Památka tím trpí, protože děláme pouze základní údržbu a nemůžeme čerpat ani dotační peníze, ani investiční peníze,“ řekl ČTK Kadlec.

Dnešní rozhodnutí ÚS po předchozích zkušenostech v tomto případě znamená, že soudy se tím budou zabývat zřejmě ještě minimálně další tři roky. ÚS dnes vyhověl stížnosti Johanny Kammerlanderové, vdovy po Karlovi des Fours Walderode a justice tak musí vycházet z rozhodnutí z roku 1947, kterým ministerstvo vnitra zachovalo Walderodemu československé občanství. Šance na restituci majetku se tak po dnešku zvýšila.

Rodina Walderode se majetku v hodnotě kolem tří miliard korun domáhá od roku 1992, nyní nárok uplatňuje Kammerlanderová. Ve sporu jde kromě zámku Hrubý Rohozec také o některé pozemky v obchodně průmyslové zóny Vesecko v Turnově či další pozemky a lesy, zejména na Turnovsku.

Historie zámku Hrubý Rohozec sahá do začátku 14. století. Původně to byl gotický hrad, nyní se v této památce po třech přestavbách mísí různé stavební

slohy. Do majetku rodu Des Fours (od roku 1831 Des Fours Walderode) zámek patřil od roku 1628, kdy ho od Albrechta z Valdštejna koupil i s okolním panstvím Mikuláš Des Fours. Jeho potomkům pak zámek sloužil jako rodové sídlo po více než tři staletí, tedy až do konfiskace v roce 1945.
(Genus)

DRAKOVÍ KOZÁKOVÉ

sobota **5. října** 2024
13–15 hodin

KLUB ČESKÝCH TURISTŮ SEMILY

..... sraz účastníků před Riegrovou chatou na Kozákově .....
..... soutěž o nejhezčího vlastnoručně vyrobeného draka .....
Pořádá Klub českých turistů Semily - www.kct.semily.cz
kontakt - Zdeňka Marková - 724 096 226 - kct.semily@seznam.cz
Těšíme se na hojnou účast!

trosečník – kulturně-společenský e-zin * vydavatel a redaktor: M. Fefík Podobský
fefik.sorry@seznam.cz * nechcete-li e-zin dostávat, dejte vědět!
všechna čísla naleznete na internetu: knihovna.jicin.cz/regionalni-zpravodaj

